

Välkommen till Barva!

Barva-bladet

Ett informationsblad för Barva Bygdegemenskap nr 2, 1998

Utgivare kulturgruppen och samordnare är [Anne Ivarsson](#)

Forntida arv i Barva

Sommarens arkeologiska utställning i Barva skolas matsal är slut. Utställningen finns nu på Eskilstuna Muséer, för att ställas upp där så småningom. Över 1000 besökare har sett utställningen. Besökare från hela Sverige, Norge, Finland, Jugoslavien, Turkiet, Österrike, Tyskland, England, Brasilien och Sydafrika har kommit för att se på Barvafynden! Många utflyttade Barvabor kom till utställningen och de har berättat minnen från sin tid i Barva.

Redan nu planeras nästa års utställning. En fotoutställning med gamla bilder från Barva.

Barva i bild, då och nu.

Onsdagen den 18 november kom arkeolog Ann Vinberg till Bygdegården och höll ett föredrag, visade bilder, berättade om de senaste forskningsresultaten kring fynden från utgrävningarna.

Barva Framtid, ideell förening.

Den 2/9 bildades Barva Framtid, ideell förening, som ett resultat av det arbete som startats efter stormötet den 14/6. Varför? Vi i utvecklingsgruppen har efter en hel del kontakter med politiker, myndigheter och andra organ, (det är Lotta som lagt ned ett jättejobb), funnit att för att möjliggöra för oss att i projekt- och utvecklingsgrupper ha en status vid myndighetskontakter måste en förening finnas. Vi har då också möjligheter att ur olika fonder och stiftelser söka projektmedel för det vi arbetar med. Och det arbetet kör vi igång med nu på en gång.

Vi har valt en interimstyrelse, antagit stadgar, valt revisorer och det som måste finnas.

Det som nu ska ske är att alla ni som bor i bygden har möjlighet att komma till styrelsen med idéer och förslag om hur ni vill att föreningen skall se ut efter det årsmöte då en ordinarie styrelse utses. Vi vill att alla föreningar tar upp detta på sina årsmöten och fattar beslut om att vara med i föreningen och kommer med förslag på styrelse. Det ordinarie årsmötet kommer att hållas i slutet av april då alla föreningar haft årsmöten. Barva framtid blir något av en

paraplyorganisation som arbetar med frågor som inte är "föreningsspecifika".

Vi kommer att informera om vad som sker i nästa "BARVA-BLADET".

INTERIMSTYRELSEN FÖR

BARVA FRAMTID,

IDEELL FÖRENING BILDAD 980902

Ordförande	Rune Johansson	Långsved	016-930 09
Kassör	Karl-Erik Blomberg	Orresta	016-930 83
Sekrerare	Lotta Trübenbach	Välakärr	016-930 15
	Rehn		
Ledamot	Christer Nilsson	Erikslund	016-930 55
Ledamot	Bertil Zentio	Skäggesta	016-920 07
Revisor	Peter Celsing	Kvarnbäcken	
Revisor	Ann-Katrin	Kolstugan	016-931 43
	Andersson		
Revisorsuppl	Gun-Britt Svensson	Björkeberga	016-931 15
Revisorsuppl	Sievert Ylvén	Brostugan	016-930 10
Adjungerad	Sven T Nilsson		016-13 68 50
Södermanlands kooperativa utvecklingscentrum			

Tavlan i matsalen

En trevlig tavla med en röd liten stuga, en höhässja och några människor som tycks ta livet med ro pryder sedan en tid väggen i Barvas skolas matsal. Enligt Elsa Johansson kommer den från Prostökna skola. Den var uppsatt i ett klassrum och när skolan lades ner, kom den med i flyttningen till Barva skola och sattes upp i trappan till andra våningen. När nya matsalen gjordes i ordning blev den uppsatt där i stället. Den som målat tavlan är Elsa Celsing samma konstnär som målat den [stora tavlan](#) vid dopkoret (norra korsarmen) i Kyrkan.

Men vem var Elsa Celsing????

ELSA CELSING född Backlund 1880 - 1974 konstnärinna (Fakta hämtade ur Tore Hultcrantz biografi "Elsa Celsing")

Elsa föddes 25 mars 1880 i Pulkova. Pulkova var den tidens största observatorium beläget strax söder om Petersburg, som då var det ryska imperiets huvudstad. Elsas far astronomen Oskar Backlund hade några år tidigare fått tjänst vid Pulkova efter att först ha tjänstgjort vid Dorpart. Elsas mor Ulrika kom från Strängnäs, hon var dotter till domprosten Isak Widebeck och hans hustru Carolina. 1887 sändes Elsa och den två år äldre brodern Helge till Strängnäs, där fanns mormor Carolina och moster Vivi. Mamma ville så gärna att hennes barn skulle gå i svensk skola. Helge återvände efter ett år till Ryssland, men Elsa kom att stanna i Strängnäs under åtta skolår. Först blev det två år i förberedande och sedan den nya flickskolan. Teckning kom snart att bli Elsas favoritämne, men hon var också mycket naturintresserad. 1895 är Elsa tillbaka i Petersburg. Mamma Ulrika som själv var mycket musikalisk ville att dottern skulle studera musik, men Elsas håg stod till konsten, ofta vandrade hon runt i Eremitaget och beundrade de

stora mästarna som fanns där bl a Rafael, Tizian och Rembrandt. En dag kom Elsa glädjestrålade hem till Pulkova och berättade att hon blivit antagen till en fri akademi inne i Petersburg, där kom hon att få Ilja Repin som lärare. Sommaren 1901 begav sig Elsa tillsammans med en väninna från akademien till Mora. Flickorna ville studera för Zorn. Zorn hade inte så mycket tid och intresse för att undervisa, men enligt Elsa var han den bästa lärare hittills, och hon återvänder till Mora ytterligare två somrar. 1904 var Elsa med på akademiens utställning i Petersburg. Det var hennes stora tavla "På skidor" som fick stor uppmärksamhet där.

1912 gifte sig Elsa med Ulrik Celsing. De hade träffats på Lindholm när Elsa varit på besök tillsammans med sina släktingar från Strängnäs. Ulric var bror med Gustaf Robert C, i Barva känd som Kommendörkapten Celsing på Lindholm. Efter några år i Medelpad flyttade familjen till Kolbäck där Ulrik blivit rektor för lantmannaskolan. Familjen bestod nu också av tre söner och när dessa kom upp i skolåren ordnade Elsa med bostad i Västerås. Västerås blev sedan Elsas hemort i över 50 år, och där blev hon känd som den stora porträttmålaren.

Landshövdingar, direktörer och andra kändisar skulle ha sitt porträtt målat av Elsa C. Det blev många porträtt med åren men Elsa målade gärna naturmotiv till omväxling, hennes sommarparadis hette Nabben och ligger i Gillberga. Den nu upptäckta tavlan kan ha hämtat sitt motiv från Barva eller Gillberga, en fin sörmlandsidyll är det i alla fall. När Elsa målade den stora tavlan som finns i Barva Kyrka var det " Gårdens folk " på Lindholm som stod modell för henne.

/Sammanställt av Britt-Marie Celsing

Barva Kyrkliga Syförening

Man vet inte när föreningen startade, men det var troligen i början av 1890-talet. Lärarinnan Augusta Öhlander f. 1859 d.1942 var då den drivande, för föreningens startande. Ett tag var man så många medlemmar, att man var uppdelade i 3 rotar.

År 1920 arbetade medlemmarna till den första basaren med ändamålet att **bygga ett nytt församlingshem**. Med behållningen 750 kr och efter ytterligare 2 basarer hade kapitalet växt till 2000 kr. I febr 1925 överlämnade syföreningen denna summa till kyrkostämman med villkor att församlingshemmet omedelbart måtte påbörjas.

Syföreningen träffas var 3:e tisdag. Det finns plats för många mer, välkomna !

Nu säljer vi ett lotteri med fina vinster bl. a. hemvävd matta. Vinsterna skänks och behållning går oavkortat till Lutherhjälpen och Stadsmissionen.

I juni gjorde alla Kafjärdens syföreningar en gemensam resa till Stockholm och Vaxholm under ledning av Kh Saga-Lena Höglin.

Ordförande är Barbro Pettersson, Skogstorp

BARVA SKOLA - DÅ

Från år 1825 lärde **klockare Ölander** barvabarnen att läsa och skriva i sockenstugan vid kyrkan.

År **1842** bestämde riksdagen, att det måste finnas en skola i varje socken.

Men redan innan det var man i Barva på det klara med, att man skulle bygga en skola vid **Prostökna**. Man ville i socknen ha en s. k. ambulerande skola. Läraren skulle en tid

undervisa barnen från norra delen av socknen i sockenstugan och en annan tid barnen från södra och mellersta Barva i skolhuset vid Prostökna.

Att bygga ett skolhus, gick på den tiden till på samma sätt, som att bygga en kyrka. Varje gård fick allt efter storleken lämna timmer och göra dagsverken vid bygget.

År **1847** var Prostökna skola färdig. Den första läraren, **Gustaf Lindskog** (född 1824 död 1875) kom till vår socken.

På den tiden var det bestämt, att största delen av skolmästarens lön skulle bestå av naturprodukter, såsom säd, föda till en ko och vedbrand.

Lönen till läraren var **1847**: 9 tunnor spannmål, 1/2 tunna råg, 1/2 tunna korn, 80 riksdaler banko samt föda åt ko och vedbrand.

Skollärare Lindskog försökte också samla barnen om söndagarna och blev på så sätt socknens första söndagsskollärare.

1880 tillbyggdes skolhuset vid Prostökna. Skolan lades ner 1960.

År **1866** fick socknen ett **nytt skolhus vid kyrkan** med en särskild lärare. Redan i början av 1880-talet fick socknen en småskollärarinna vid Kyrkskolan.

Första skolskjutsen till Kyrkskolan var under vintern 1940-41 och med hästskjuts.

Kyrkskolan hade en vacker fruktträdgård. Man reste långa vägar för att bese blomningen. Av olika anledningar höggs sedan träden ned.

Under första världskriget fann så många barn att skolorna inte räckte till. 1918 byggdes **Ekstugans skola**, men redan 1940 lades den ned.

BARVA SKOLA - NU

År 1995 var Barva skola nedläggningshotad p.g.a. ekonomiska bekymmer inom vår kommunedel Kafjärden-Skiftinge. När detta blev känt reste sig bygden som en enad kraft och anordnade ett möte i Barva bygdegård. Där påvisade vi för våra politiker vikten av en skola på landet i en genuin landsbygd och berörda politiker tog sig tid och lyssnade på oss och vi inledde ett bra samarbete.

Det mötet resulterade i att vi bildade en arbetsgrupp som sedermera blev en interimstyrelse, och efter ett halvt års intensivt arbete kunde bli en ordinarie styrelse. Det som då hade hänt var att föräldrarna tog över driften av skolan såsom fastighetsunderhåll, markskötsel och städning, samt att vår målsättning var att miljöprofilera skolan. Varje familj har en städvecka/kalenderår och deltar i höst- och vårträffar, detta arbete kan se lite olika ut för varje familj. Från att tidigare varit en skola med årskurs 1 - 5 finns det idag barn från 6-års - årskurs 6 samt ett fritidshem som även har öppen verksamhet.

Vi är nu inne på 3:e läsåret och vi har lagt ner tusentals timmar på att förbättra både den inre och den yttre miljön åt barnen. Föräldrakooperativet fungerar väldigt bra och vi har fått en bra gemenskap. Vi har också fr o m höstterminens start bildat en lokal föräldrastyrelse tillsammans med rektor och lärare, men vi har valt att endast samråda om skolans inre arbete och har ingen beslutanderätt, vi anser att personalen är bäst i dessa frågor.

Har du några frågor som rör föräldrakooperativet eller skolan så ring gärna:

Ordförande i Barvakooperativet Solstrålarna Lotta Trübenbach Rehn (nu Annika Agnesson 16-94116)

Rektor för Barva/Kjula skolor Elisabeth Malkan 016-42 89 02

Jag ställer gärna upp och visar skolan för den som är intresserad.

/Lotta Trübenbach Rehn, Ordförande Barvakooperativet Solstrålarna

Barva Hembygdsförening

Barvas hembygdsförening bildades **1923**. Föreningens uppgift var att verka för fostran till och bevarande av kärleken till hem och hembygd genom anordnande av lämpliga folk- och ungdomsfester samt att ekonomiskt stödja föreläsningsverksamheten i orten.

Under åren 1923-46 anordnades sommarfester, vilka från början hade mycket enkla program, men så småningom utvecklades de till folkfester av stora mått, vilka väckte intresse och uppmärksamhet utanför Södermanland. Programmen låg alltid på högt plan. Föredrag och festtal hölls av framstående personer, som Prins Wilhelm och Prins Lennart Bernadotte, landshövdingarna Gustaf Sederholm och Bo Hammarskiöld och samt Gustaf Aulén.

Hembygdsfesterna tillsammans **med Barva JUF-av-delning, som bildades 1932**, gavs det ekonomiska underlaget för byggandet av Bygdegården, som togs i bruk 1939, vilken från början var de båda föreningarnas gemensamma egendom. Senare har bygdegården överlåtits till Stiftelsen Barvagården.

Föreningen har även arbetat för bevarande av gamla traditioner, t. ex. valborgsmässo- och midsommarfirandet. En rekonstruktion gjordes år 1940 av den majstång, som tidigare användes vid Lindholm. Där hade sedan 1743 rests en majstång för gårdens folk, men både unga och gamla från hela Barva socken deltog i midsommarfirandet. På så vis har en nästan 200-årig tradition återknutits. Stången är nu rest vid bygdegården, och varje midsommarafton samlas Barvas befolkningen till gemensamt midsommarfirande.

I år, 1998 återtog man valborgsmässofirandet vid Bygdegården. Midsommarfirandet organiserades också på ett nytt sätt i år. Alla Barvas föreningar deltog, med planering och arbete, för ett gemensamt midsommarfirande för hela Barva. Allt blev mycket lyckat och trevligt, alla verkade trivas och hade tid att umgås.

I samarbete med skolkooperativet arbetade hembygdsföreningen med utställningen **"Forntida arv i Barva"**. Utställningen fanns i Barva skolas matsal 13/6-16/8 1998. Det var om de arkeologiska utgrävningarna som gjordes under 1996-97. Fynden visade att man bött och arbetat på platsen. Förutom husrester fann man några gjutformar till de sk ovala spännbucklor. Det är mycket ovanligt att man hittat denna form av bronsgjutning utanför centrala handelsplatser som Birka. Man hittade också en torshammarring - symbol för den hedniska kulten, några stridspilspetsar och ett hänge av guld. De gravlagda kan ha varit vikingar som bedrivit handel och deltagit i vikingatåg, vem vet!

Den **18 november** kommer Arkeolog Ann Vinberg till Barva bygdegård kl 19.00 och berättar mer. Hon kommer att visa bilder och vi får höra om de senaste rönen om fynden i Barva.

Barva Hembygdsförenings museum ligger vid Barvagården. Museibyggnaden kom på plats 1993. Själva byggnaden var tänkt som svinhus 1939 vid Säby, men av olika anledningar blev det

istället militärförråd och har rests av timmermannen Vasberg från Korsved. Byggnaden skänktes till Barva hembygdsförening av Ulric Celsing, Lindholms gård. **Hängrännorna** gjordes som en studiecirkel 1995. Rännorna är gjorda av 10 meter långa granstammar från ca 50-åriga granar, som växt tillsammans på en skuggsida, skänkta av Holger och Maj-Britt Svensson, Söderlida. Stammarna är urgröpta och tjärstrukna och bör hålla i minst 200 år.

Muséet innehåller en del föremål såsom arbetsredskap och andra jordbruksredskap och allt från Barva-bygden. Föreningen tar fortfarande emot gamla föremål från Barvatrakten.

I våras påbörjades byggnationen av ett rum på vinden i muséet. Till våren skall målning av rummet ske i form av en studiecirkel i **gammal målningsteknik** under ledning av Bertil Zentio.

Luciafest kommer som vanligt att ordnas i Barva Bygdegård.

Vi skall starta en studiecirkel i **torpinventering** i vinter.

Barva 4H

4H är en politiskt och religiöst neutral ungdomsrörelse. Uppkallad efter **4 H - Huvud, Hjärta, Hand och Hälsa**. 4H grundades i USA 1902 och finns i ett 70-tal länder. Till Sverige kom 4H 1918 som juniorverksamhet inom JUF (Jordbrukareungdomens förbund) och 1960 antog namnet Riksförbundet Sveriges 4H. Det gamla JUF står kvar under 4H som ett specialförbund för medlemmar över 25 år.

Barva 4H är den äldsta 4H-föreningen i Sörmland.

På 1970-talet var klubben stor och under 80-talet var den vilande. 1992 startade den igen med Bertil Zentio som ordförande. Nuvarande styrelse är ordförande: Jennie Norlin, Karlkulla, sekreterare: Sofia Larsson, Brostugan, kassör: Kirsi Ruuska, Edsbo, klubbledare: Susanne Källgren, Söderby, ledamot: Frida Svensson, Staväng.

Under vintern 1998 tränade vi på ett uppträdande, som vi framförde på valborgsmässoafton i Barva Bygdegård. (Mycket lyckat, red anm.) Under midsommarhelgen ledde vi lekarna och några av oss bar folkdräkt. En fin tradition, tycker jag!

Ett miniläger anordnades helgen efter midsommar med 19 barn och ungdomar. Utom- och inomhus-lekar, "Twister" var populärt. (Jag fick inte många minuters sömn).

Nu till hösten planerar vi kurs i ...överlevnadsteknik, blommor och blad, hundskötsel och dans, bugg eller hiphop.

Våra klubbledare är:

Moa Danielsson	Söderby	016-92114
Jennie Norlin	Karlkulla	016-93110
Sofia Larsson	Brostugan	016-93010

Malin Andersson Fågelberg 016-93013

Frida Svensson Staväng 016-92028

Camilla Aspbring Duvnäs 016-93080

Elin Svensson Staväng 016-92028

klubbordförande Susanne Källgren Söderby 016-92028
/Susanne Källgren

Stiftelsen Barva Bygdegård

I Barva finns också Stiftelsen Barva Bygdegård som är den Stiftelse som förvaltar Bygdegården. Vi är 8 ordinarie ledamöter i styrelsen och står under tillsyn av länsstyrelsen.

Hur väljs vi in i styrelsen?

- 3 ordinarie platser väljs från hembygdsföreningen 3 från 4H
- 1 från Eskilstuna kommun och 1 från kyrkan

dessutom väljs också lika många suppleanter in.

Styrelsen i sig väljer ordförande och andra styrelseposter. Alla ledamöterna måste vara bosatta i Barva socken.

Hur kommer det sig att platserna är fördelade på detta sätt?

Stiftelse urkunden (stadgarna) styr hela verksamheten, också val av styrelsen.

Vilka uppgifter har Stiftelsen:

- Att bibehålla och förvalta bygdegården som samlingslokal.
- Att hyra ut bygdegården för skäligen hyror till enskilda och föreningarna inom Barva.

Stiftelsen ordförande Bertil Zentio (nu) 016/92007

Kassör Göran Andersson 016/93013

Söndagen den 6 september samlades ett 20-tal medlemmar och andra intresserade till en svampdag vid Söderlida. Hjördis Pihl lärde oss, att känna igen årets vanligaste svampar och hur vi ska ta till vara på dem.

Recepten som utlovades:

Svampkonsulentens sallad

- Lägg pepparriskor i blöt i 4 timmar.
- Koka i nytt vatten i 10 minuter.

- Låt rinna av och hacka svampen
- Tillsätt: Hackade äpplen, hackad gul lök, gräddfil och hackad dill.
- Blanda
- Serveras gärna på hårt bröd!

Barbros syltade trattkantareller

Ca 2 l rensade trattkantareller

Lag: 4 dl inläggningsättika (1 1/2 dl ättikssprit 12 % och 2 1/2 dl vatten)

3 dl socker

4 vitpepparkorn

2 kryddpepparkorn

4 kryddnejlikor

1-2 bitar ingefära

1 bit kanel

1 bit muskotblomma

1 rödlök i tunna skivor

1. Rensa och skölj svampen och koka den i eget spad 10 minuter, låt rinna av.
2. Blanda alla ingredienserna till lagen och koka upp
3. Lägg svampen i lagen och koka sakta i 1 timme.
4. Slå upp på burkar och täck med lag och bind över väl.
5. Förvaras på svalt ställe.

Gott till kött och paj.

[Tillbaka till förstasidan](#)

Uppdaterat den 25 juni 2008, webbmaster: [Anne Ivarsson](#)
<http://www.barvabygden.se/bb-2.htm>